

PROTOKÓŁ 1990 ORAZ POPRAWKI,

przyjęte w Bernie dnia 20 grudnia 1990 r.,

do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF), sporządzonej w Bernie dnia 9 maja 1980 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 20 grudnia 1990 r. w Bernie zostały przyjęte:

- Protokół Zgromadzenia Ogólnego Międzyrządowej Organizacji Międzynarodowych Przewozów Kolejami (OTIF) oraz
- poprawki Komisji Rewizyjnej powyższej Organizacji obradującej w dniach 14—21 grudnia 1989 r. i 28—31 maja 1990 r.,

w następującym brzmieniu:

Przekład

PROTOKÓŁ 1990

z dnia 20 grudnia 1990 r.

**wprowadzający zmiany do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF)
z dnia 9 maja 1980 r.**

Na podstawie artykułów 6 i 19 § 2 Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF), sporządzonej w Bernie dnia 9 maja 1980 r., odbyło się w Bernie w dniach od 17 do 20 grudnia 1990 r. drugie Zgromadzenie Ogólne Międzyrządowej Organizacji Międzynarodowych Przewozów Kolejami (OTIF).

Biorąc pod uwagę konieczność doskonalenia postanowień COTIF w celu dostosowania ich do nowych potrzeb społeczności międzynarodowej i międzynarodowych przewozów kolejowych,

Umawiające się Strony uzgodniły, co następuje:

**ZMIANY PRZYJĘTE PRZEZ ZGROMADZENIE
OGÓLNE****Artykuł I****Zmiany dotyczące właściwej konwencji****1. Artykuł 2 COTIF**

§ 2 uzupełnia się nowym ustępem 2 w brzmieniu:

„Za równoważne z przewozami dokonanymi na określonej linii, w rozumieniu przepisów poprzedniego ustępu, uważa się pozostałe przewozy krajowe dokonywane na odpowiedzialność kolei, w uzupełnieniu komunikacji kolejowej.”

2. Artykuł 3 COTIF

W § 2 początek zdania otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Linie wymienione w artykule 2 § 1 i § 2 ustęp 1, na których...”

W § 3 początek zdania pierwszego otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przedsiębiorstwa eksploatujące linie wymienione w artykule 2 § 2 ustęp 1, wpisane na ...”

3. Artykuł 4 COTIF

Tekst art. 4 otrzymuje brzmienie:

„W treści następującej poniżej wyrażenie „konwencja” obejmuje właściwą konwencję, protokół, o którym mowa w artykule 1 § 2 ustęp 2, dodatkowe pełnomocnictwo do kontroli ksiąg oraz załączniki

PROTOCOLE 1990

du 20 décembre 1990

**portant modification de la Convention relative aux
Transports internationaux ferroviaires (COTIF)
du 9 mai 1980**

En application des articles 6 et 19, § 2 de la Convention relative aux transports internationaux ferroviaires (COTIF), signée à Berne, le 9 mai 1980, la deuxième Assemblée générale de l'Organisation intergouvernementale pour les transports internationaux ferroviaires (OTIF) s'est tenue à Berne du 17 au 20 décembre 1990.

Considérant la nécessité d'amender les dispositions de la COTIF pour les adapter aux besoins nouveaux de la communauté internationale et des transports internationaux ferroviaires,

les Parties contractantes sont convenues de ce qui suit:

**MODIFICATIONS DÉCIDÉES PAR L'ASSEMBLÉE
GÉNÉRALE****Article I****Modifications relatives à la Convention
proprement dite****1. Article 2 COTIF**

Compléter le texte du § 2 par un nouvel alinéa 2 de la teneur suivante:

«Sont assimilés aux transports effectués sur une ligne, au sens de l'alinéa précédent, les autres transports internes, effectués sous la responsabilité du chemin de fer, en complément du transport ferroviaire.»

2. Article 3 COTIF

Modifier le texte du § 2 comme suit:

«§ 2. Les lignes visées à l'article 2, § 1, et § 2, alinéa premier, sur lesquelles ...».

Préciser l'alinéa premier du § 3 de la manière suivante:

«§ 3. Les entreprises dont relèvent les lignes visées à l'article 2, § 2, alinéa premier, inscrites sur...».

3. Article 4 COTIF

Compléter le texte comme suit:

«Dans les textes ci-après, l'expression «Convention» couvre la Convention proprement dite, le Protocole visé à l'article premier, § 2, alinéa 2, le Mandat additionnel pour la vérification des comptes et

A i B wraz z aneksami, o których mowa w artykule 3 § 1 i 4”

4. Artykuł 7 COTIF

W § 1 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Komitet Administracyjny składa się z przedstawicieli dwunastu Państw członkowskich”.

W § 1 w ustępie 2 w pierwszym zdaniu skreśla się następujące wyrazy:

„... i przewodniczy Komitetowi”.

W § 2 tekst lit. a) zostaje uzupełniony, jak następuje:

„a) ustala swój regulamin wewnętrzny i większością dwóch trzecich głosów wyznacza Państwo członkowskie, które przewodniczy Komitetowi przez każdy okres pięcioletni;”

W § 2 w lit. d) dodaje się zdania w brzmieniu:

„dyrektor generalny i zastępca dyrektora generalnego są mianowani na okres pięciu lat; mandat ten może być odnowiony;”

5. Artykuł 11 COTIF

§ 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Kontrolę ksiąg przeprowadza Rząd Szwajcarski zgodnie z zasadami ustalonymi w dodatkowym pełnomocnictwie stanowiącym załącznik do właściwej konwencji i, z zastrzeżeniem specjalnych zaleceń Komitetu Administracyjnego, zgodnie z przepisami regulaminu księgowo-finansowego Organizacji.”

6. Artykuł 19 COTIF

W § 3 dodaje się nową lit. a) w brzmieniu:

„a) Dodatkowe pełnomocnictwo do kontroli ksiąg.”

Litery a) i b) otrzymują odpowiednio oznaczenia b) i c).

Po Protokole o przywilejach i immunitetach OTIF dodaje się następujący załącznik:

„DODATKOWE PEŁNOMOCNICTWO DO KONTROLI KSIĄG

1. Rewident księgowy kontroluje konta Organizacji, włącznie ze wszystkimi funduszami powierniczymi i kontami specjalnymi, jeśli uważa to za konieczne w celu upewnienia się:
 - a) czy sprawozdania finansowe są zgodne z księgami i zapisami Organizacji;

les Appendices A et B, y compris leurs Annexes, visés à l'article 3, §§ 1 et 4.»

4. Article 7 COTIF

Modifier le texte du § 1, alinéa premier comme suit:

«§ 1. Le Comité administratif se compose des représentants de douze Etats membres.»

Supprimer dans la première phrase de l'alinéa 2 du § 1, les mots:

«... et assume la présidence du Comité»

Compléter le texte du § 2, lettre a) comme suit:

«a) établit son règlement intérieur et désigne à la majorité des deux tiers l'Etat membre qui en assume la présidence pour chaque période quinquennale;»

Compléter le texte du § 2, lettre d) par un nouvel alinéa 2 de la teneur suivante:

«le directeur général et le vice-directeur général sont nommés pour une période de cinq ans, renouvelable;»

5. Article 11 COTIF

Remplacer le texte du § 7 par ce qui suit:

«§ 7. La vérification des comptes est effectuée par le Gouvernement suisse, selon les règles fixées dans le Mandat additionnel annexé à la Convention proprement dite et, sous réserve de toutes directives spéciales du Comité administratif, en conformité avec les dispositions du Règlement financier et comptable de l'Organisation.»

6. Article 19 COTIF

Compléter le texte du § 3 par une nouvelle lettre a) de la teneur suivante:

«a) Mandat additionnel pour la vérification des comptes;»

Les lettres a) et b) deviennent respectivement les lettres b) et c).

Après le Protocole sur les privilèges et immunités de l'OTIF, est insérée l'Annexe suivante:

«MANDAT ADDITIONNEL POUR LA VÉRIFICATION DES COMPTES

1. Le Vérificateur vérifie les comptes de l'Organisation, y compris tous les fonds fiduciaires et comptes spéciaux, comme il le juge nécessaire pour s'assurer:
 - a) que les états financiers sont conformes aux livres et écritures de l'Organisation;

- b) czy operacje finansowe, o których mowa w sprawozdaniach, zostały sporządzone zgodnie z zasadami i przepisami, również budżetowymi, oraz innymi wytycznymi Organizacji;
- c) czy papiery wartościowe i gotówka zdeponowane w banku lub w kasie zostały skontrolowane na podstawie dowodów depozytowych wydanych bezpośrednio przez depozytariuszy Organizacji, czy też zostały faktycznie przeliczone;
- d) czy kontrole wewnętrzne, włącznie z wewnętrzną weryfikacją rachunków, były właściwe;
- e) czy wszystkie składniki aktywów i pasywów, jak również nadwyżki i niedobory, zostały zaksięgowane zgodnie z procedurą, którą rewident księgowy uważa za zadowalającą.
2. Rewident księgowy jest wyłącznie uprawniony do całkowitego lub częściowego zaakceptowania pokwitowań i dokumentów przedstawianych przez dyrektora generalnego. W razie uznania tego za celowe, rewident księgowy może przeprowadzić badanie i szczegółową weryfikację wszelkich dowodów księgowych dotyczących operacji finansowych bądź dostaw i materiału.
3. Rewident księgowy ma w każdym momencie swobodny dostęp do wszystkich ksiąg, zapisów, dokumentów księgowych i innych informacji, które uzna za potrzebne.
4. Rewident księgowy nie jest uprawniony do odrzucenia którejkolwiek z rubryk konta, powinien jednak natychmiast zwrócić uwagę dyrektora generalnego na wszelkie operacje, których prawidłowość lub celowość wydaje mu się wątpliwa, po to, by dyrektor generalny mógł podjąć stosowne kroki.
5. Rewident księgowy przedstawia i podpisuje oświadczenie dotyczące sprawozdań finansowych, używając następujących sformułowań: „Zbadałem sprawozdania finansowe Organizacji za rok sprawozdawczy, który zakończył się dnia 31 grudnia. Moje badanie obejmowało ogólną analizę metod księgowania oraz kontrolę dowodów księgowych i innych dokumentów, jaka w danych okolicznościach wydawała mi się konieczna.” Zależnie od sprawy powyższe oświadczenie informuje, że:
- a) sprawozdania finansowe w zadowalający sposób odzwierciedlają sytuację finansową w dniu zakończenia omawianego okresu, jak również wyniki operacji przeprowadzonych w okresie, który zakończył się w tym dniu;
- b) sprawozdania finansowe zostały sporządzone zgodnie ze wspomnianymi zasadami księgowości;
- c) zasady finansowe zostały zastosowane zgodnie z trybem odpowiadającym trybowi przyjętemu w poprzednim roku sprawozdawczym;
- b) que les opérations financières dont les états rendent compte ont été menées en conformité avec les règles et les règlements, les dispositions budgétaires et les autres directives de l'Organisation;
- c) que les valeurs et le numéraire déposés en banque ou en caisse ont été soit vérifiés grâce à des certificats directement reçus des dépositaires de l'Organisation, soit effectivement comptés;
- d) que les contrôles intérieurs, y compris la vérification intérieure des comptes, sont adéquats;
- e) que tous les éléments de l'actif et du passif ainsi que tous les excédents et déficits ont été comptabilisés selon des procédures qu'il juge satisfaisantes.
2. Le Vérificateur est seul compétent pour accepter en tout ou en partie les attestations et justifications fournies par le directeur général. S'il le juge opportun, il peut procéder à l'examen et à la vérification détaillée de toute pièce comptable relative soit aux opérations financières, soit aux fournitures et au matériel.
3. Le Vérificateur a librement accès, à tout moment, à tous les livres, écritures, documents comptables et autres informations dont il estime avoir besoin.
4. Le Vérificateur n'est pas compétent pour rejeter telle ou telle rubrique des comptes, mais il attire immédiatement l'attention du directeur général sur toute opération dont la régularité ou l'opportunité lui paraît discutable, pour que ce dernier prenne les mesures voulues.
5. Le Vérificateur présente et signe une attestation sur les états financiers dans les termes suivants: «J'ai examiné les états financiers de l'Organisation pour l'exercice financier qui s'est terminé le 31 décembre... Mon examen a comporté une analyse générale des méthodes comptables et le contrôle des pièces comptables et d'autres justificatifs qui m'a paru nécessaire dans la circonstance.» Cette attestation indique, selon le cas, que
- a) les états financiers reflètent de façon satisfaisante la situation financière à la date d'expiration de la période considérée ainsi que les résultats des opérations menées durant la période qui s'est achevée à cette date;
- b) les états financiers ont été établis conformément aux principes comptables mentionnés;
- c) les principes financiers ont été appliqués selon des modalités qui concordaient avec celles adoptées pendant l'exercice financier précédent;

- d) operacje finansowe zostały przeprowadzone zgodnie z zasadami i przepisami, także budżetowymi, oraz innymi wytycznymi Organizacji.
6. W raporcie dotyczącym operacji finansowych rewident księgowy wymienia:
- a) rodzaj i zakres przeprowadzonej przez niego kontroli;
- b) elementy związane z wymogiem kompletności lub dokładności rachunków, uwzględniając w razie potrzeby:
- 1° informacje niezbędne dla właściwej interpretacji i oceny rachunków;
 - 2° wszelkie kwoty, jakie powinny być pobrane, lecz nie zostały zaksięgowane na koncie;
 - 3° wszelkie kwoty będące przedmiotem normalnego lub warunkowego zobowiązania płatniczego, które nie zostały zaksięgowane lub nie zostały uwzględnione w sprawozdaniach finansowych;
 - 4° wydatki, w odniesieniu do których nie przedłożono wyczerpujących dokumentów księgowych;
 - 5° informacje, czy księgi rachunkowe są prowadzone we właściwej formie. Należy zwrócić uwagę na przypadki, w których forma sprawozdań finansowych odbiega od ogólnie znanych i przyjętych zasad księgowości;
- c) inne zagadnienia, na które należy zwrócić uwagę Komitetu Administracyjnego, na przykład:
- 1° przypadki oszustwa lub domniemania oszustwa;
 - 2° marnotrawstwo lub niewłaściwe wykorzystanie funduszu albo innych składników majątku Organizacji (nawet gdy konta dotyczące tych operacji prowadzone były właściwie);
 - 3° wydatki powodujące w przyszłości ryzyko powstania znacznych kosztów dla Organizacji;
 - 4° każdy ogólny lub szczególny mankament w systemie kontroli wpływów i wydatków albo dostaw lub materiału;
 - 5° wydatki nie odpowiadające intencjom Komitetu Administracyjnego, z uwzględnieniem właściwie przeprowadzonych przedsięwzięć wewnętrznych;
 - 6° przekroczenia kredytów, z uwzględnieniem zmian wynikających z właściwie przeprowadzonych przedsięwzięć wewnętrznych;
 - 7° wydatki niezgodne z celami, na które zostały wydane zezwolenia;
- d) poziom dokładności lub niedokładności kont dotyczących dostaw i materiału, stwierdzony na podstawie inwentaryzacji i zbadania ksiąg rachunkowych.
- d) les opérations financières ont été menées en conformité avec les règles et les règlements, les dispositions budgétaires et les autres directives de l'Organisation.
6. Dans son rapport sur les opérations financières, le Vérificateur mentionne:
- a) la nature et l'étendue de la vérification à laquelle il a procédé;
- b) les éléments qui ont un lien avec le caractère complet ou l'exactitude des comptes, y compris le cas échéant:
- 1° les informations nécessaires à l'interprétation et à l'appréciation correctes des comptes;
 - 2° toute somme qui aurait dû être perçue mais qui n'a pas été passée en compte;
 - 3° toute somme qui a fait l'objet d'un engagement de dépense régulier ou conditionnel et qui n'a pas été comptabilisée ou dont il n'a pas été tenu compte dans les états financiers;
 - 4° les dépenses à l'appui desquelles il n'est pas produit de pièces justificatives suffisantes;
 - 5° le point de savoir s'il est tenu des livres de comptes en bonne et due forme. Il y a lieu de relever les cas où la présentation matérielle des états financiers s'écarte des principes comptables généralement reconnus et constamment appliqués;
- c) les autres questions sur lesquelles il y a lieu d'appeler l'attention du Comité administratif, par exemple:
- 1° les cas de fraude ou de présomption de fraude;
 - 2° le gaspillage ou l'utilisation irrégulière de fonds ou d'autres avoirs de l'Organisation (quand bien même les comptes relatifs à l'opération effectuée seraient en règle);
 - 3° les dépenses risquant d'entraîner ultérieurement des frais considérables pour l'Organisation;
 - 4° tout vice, général ou particulier, du système de contrôle des recettes et des dépenses ou des fournitures et du matériel;
 - 5° les dépenses non conformes aux intentions du Comité administratif, compte tenu des virements dûment autorisés à l'intérieur du budget;
 - 6° les dépassements de crédits, compte tenu des modifications résultant de virements dûment autorisés à l'intérieur du budget;
 - 7° les dépenses non conformes aux autorisations qui les régissent;
- d) l'exactitude ou l'inexactitude des comptes relatifs aux fournitures et au matériel, établie d'après l'inventaire et l'examen des livres.

Poza tym raport musi wykazywać operacje zaksięgowane podczas poprzedniego okresu sprawozdawczego, na których temat uzyskano nowe informacje, oraz odnotowywać operacje, które należy przeprowadzić w późniejszym okresie sprawozdawczym i o których należałoby poinformować wcześniej Komitet Administracyjny.

7. Rewident księgowy nie powinien w żadnym razie zamieszczać w swoim raporcie krytycznych uwag, jeśli przedtem nie dał dyrektorowi generalnemu odpowiedniej możliwości udzielenia wyjaśnień.
8. Rewident księgowy przekazuje Komitetowi Administracyjnemu i dyrektorowi generalnemu wnioski wynikające z kontroli. Ponadto może on przedstawić jakiegokolwiek komentarze w odniesieniu do raportu finansowego dyrektora generalnego, jakie uzna za właściwe.
9. Jeżeli rewident księgowy przeprowadził tylko kontrolę sumaryczną lub nie mógł uzyskać wystarczających dokumentów księgowych, powinien odnotować to w oświadczeniu i w raporcie, a także przedstawić szczegółowe uzasadnienie swoich uwag, jak również wynikające z tego skutki dla sytuacji finansowej i dla zaksięgowanych operacji finansowych."

Artykuł II

Zmiany dotyczące Przepisów ujednoczonych CIV

1. Artykuł 1 CIV

§ 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w artykułach 2, 3 i 33, Przepisy ujednoczone stosuje się do wszystkich przewozów osób i bagażu, włącznie z przewozem pojazdów samochodowych, wykonywanych na podstawie międzynarodowych dokumentów przewozowych, wystawionych na trasę przebiegającą przez terytorium co najmniej dwóch Państw i obejmującą wyłącznie linie wpisane na listę, o której mowa w artykułach 3 i 10 konwencji, a także w odpowiednim przypadku, do przewozów równoważnych, zgodnie z artykułem 2 § 2 ustęp 2 konwencji.

Przepisy ujednoczone stosuje się również, w zakresie dotyczącym odpowiedzialności kolei za śmierć i zranienie podróżnych, do osób konwojujących przesyłkę, której przewóz odbywa się zgodnie z Przepisami ujednoczonymi o umowie międzynarodowego przewozu towarów kolejami (CIM).”

2. Artykuł 14 CIV

W § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„§ 1. ... W przypadku przewozu pojazdów samochodowych, kolej może dopuścić możliwość pozostania podróżnych w pojazdach samochodowych podczas trwania przewozu.”

En outre, le rapport peut faire état d'opérations qui ont été comptabilisées au cours d'un exercice antérieur et au sujet desquelles de nouvelles informations ont été obtenues ou d'opérations qui doivent être faites au cours d'un exercice ultérieur et au sujet desquelles il semble souhaitable d'informer le Comité administratif par avance.

7. Le Vérificateur ne doit en aucun cas faire figurer de critiques dans son rapport sans donner préalablement au directeur général une possibilité adéquate de s'expliquer.
8. Le Vérificateur communique au Comité administratif et au directeur général les constatations faites en raison de la vérification. Il peut, en outre, présenter tout commentaire qu'il juge approprié au sujet du rapport financier du directeur général.
9. Dans la mesure où le Vérificateur a procédé à une vérification sommaire ou n'a pu obtenir de justifications suffisantes, il doit le mentionner dans son attestation et son rapport, en précisant les raisons de ses observations ainsi que les conséquences qui en résultent pour la situation financière et les opérations financières comptabilisées.»

Article II

Modifications relatives aux Règles uniformes CIV

1. Article premier CIV

Modifier le texte du § 1 comme suit:

«§ 1. Sous réserve des exceptions prévues aux articles 2, 3 et 33, les Règles uniformes s'appliquent à tous les transports de voyageurs et de bagages y compris de véhicules automobiles, effectués avec des titres de transport internationaux établis pour un parcours empruntant les territoires d'au moins deux Etats et comprenant exclusivement des lignes inscrites sur la liste prévue aux articles 3 et 10 de la Convention, ainsi que le cas échéant, aux transports assimilés conformément à l'article 2, § 2, alinéa 2 de la Convention.

Les Règles uniformes s'appliquent également, en ce qui concerne la responsabilité du chemin de fer en cas de mort et de blessures de voyageurs, aux personnes qui accompagnent un envoi dont le transport est effectué conformément aux Règles uniformes concernant le contrat de transport international ferroviaire des marchandises (CIM).»

2. Article 14 CIV

Compléter le texte du § 1 par la phrase suivante:

«§ 1. ... Pour le transport des véhicules automobiles, le chemin de fer peut prévoir que les voyageurs demeurent dans le véhicule automobile durant le transport.»

3. Artykuł 17 CIV

§ 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Taryfy międzynarodowe mogą, na określonych warunkach, dopuścić do przewozu w charakterze bagażu zwierzęta i przedmioty nie wymienione w § 1, a także przekazane do przewozu pojazdy samochodowe z przyczepami lub bez.

Przepisy dotyczące przewozu pojazdów samochodowych określają w szczególności: warunki przyjęcia do przewozu, warunki nadania, załadunku i przewozu, formę i treść dokumentu przewozowego, który powinien zawierać skrót CIV, a także warunki wyładunku i dostawy oraz obowiązki kierowcy w odniesieniu do pojazdu, załadunku i wyładunku.”

4. Artykuł 41 CIV

Tytuł artykułu otrzymuje brzmienie: „Pojazdy samochodowe”.

§ 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W przypadku opóźnienia spowodowanego faktem przypisywanym kolei w załadunku lub w dostawie pojazdu samochodowego, jeśli osoba upoważniona udowodni, że w wyniku tego powstała szkoda, kolej jest zobowiązana do zapłacenia odszkodowania, którego wysokość nie może przekraczać opłaty za przewóz pojazdu.”

§ 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W przypadku całkowitej lub częściowej utraty pojazdu, odszkodowanie, które ma być wypłacone osobie upoważnionej za udokumentowaną szkodę, jest obliczane według aktualnej wartości pojazdu i nie może przekroczyć 8000 jednostek obrachunkowych.”

§ 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W odniesieniu do przedmiotów znajdujących się w pojeździe, kolej ponosi odpowiedzialność jedynie za szkody wynikłe z jej winy. Całkowita kwota odszkodowania nie może przekroczyć 1000 jednostek obrachunkowych.

Kolej ponosi odpowiedzialność za przedmioty znajdujące się poza samochodem jedynie w przypadku działań podstępnych.”

Drugie zdanie dotychczasowego § 3 otrzymuje oznaczenie § 5 i brzmienie:

„§ 5. Przyczepa z ładunkiem lub bez ładunku traktowana jest jako jeden pojazd.”

Dotychczasowy § 5 otrzymuje oznaczenie § 6 i nowe brzmienie:

„§ 6. Inne przepisy dotyczące odpowiedzialności za bagaż stosuje się do przewozu pojazdów samochodowych.”

3. Article 17 CIV

Modifier le texte actuel du § 2 et le compléter par un nouvel alinéa 2 comme suit:

«§ 2. Les tarifs internationaux peuvent admettre sous certaines conditions, comme bagages, des animaux et des objets non visés au § 1, ainsi que des véhicules automobiles remis au transport avec ou sans remorque.

Les conditions de transport des véhicules automobiles précisent en particulier les conditions d'admission au transport, d'enregistrement, de chargement et de transport, la forme et le contenu du document de transport qui doit porter le sigle CIV, les conditions de déchargement et de livraison, ainsi que les obligations du conducteur en ce qui concerne son véhicule, le chargement et le déchargement.»

4. Article 41 CIV

Modifier le titre: «Véhicules automobiles»

Modifier le texte du § 1 comme suit:

«§ 1. En cas de retard dans le chargement pour une cause imputable au chemin de fer ou de retard à la livraison d'un véhicule automobile, le chemin de fer doit payer, lorsque l'ayant droit prouve qu'un dommage en est résulté, une indemnité dont le montant ne peut excéder le prix de transport du véhicule.»

Modifier le texte du § 3 comme suit:

«§ 3. En cas de perte totale ou partielle du véhicule, l'indemnité à payer à l'ayant droit pour le dommage prouvé est calculée d'après la valeur usuelle du véhicule et ne peut excéder 8000 unités de compte.»

Modifier le texte du § 4 comme suit:

«§ 4. En ce qui concerne les objets placés dans le véhicule, le chemin de fer n'est responsable que du dommage causé par sa faute. L'indemnité totale à payer ne peut excéder 1000 unités de comptes.

Le chemin de fer ne répond des objets placés à l'extérieur du véhicule qu'en cas de dol.»

Reprendre sous le § 5, la seconde phrase du § 3 actuel:

«§ 5. Une remorque avec ou sans chargement est considérée comme un véhicule.»

Reprendre sous un § 6 nouveau, le texte du § 5 actuel, en le modifiant légèrement:

«§ 6. Les autres dispositions concernant la responsabilité pour les bagages sont applicables au transport des véhicules automobiles.»

5. Artykuł 42 CIV

Tytuł artykułu otrzymuje brzmienie:

„Utrata prawa do powoływania się na granice odpowiedzialności”

Ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„Postanowienia artykułów 30, 31 oraz od 38 do 41 Przepisów ujednoczonych oraz przepisy prawa krajowego, które ograniczają wysokość odszkodowania do pewnej kwoty, nie mają zastosowania, jeżeli udowodniono, że szkoda wynika z działania lub z zaniedbania popełnionego przez kolej albo z zamiarem spowodowania takiej szkody, albo lekkomyślnie i ze świadomością, że taka szkoda może prawdopodobnie z tego wyniknąć.”

Skreśla się ustęp 2.

6. Artykuł 43 CIV

Tytuł artykułu otrzymuje brzmienie:

„Przeliczenie i oprocentowania odszkodowania”

Dodaje się nowy § 1 w brzmieniu:

„§ 1. Jeżeli obliczenie wysokości odszkodowania wymaga przeliczenia kwot wyrażonych w walutach obcych, przeliczenia dokonuje się według kursu obowiązującego w dniu i w miejscu, w którym dokonywana jest wypłata odszkodowania.”

§ 1, 2, 3 i 4 otrzymują odpowiednio oznaczenia § 2, 3, 4 i 5.

7. Artykuł 53 CIV

W § 1 zdanie 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wszelkie roszczenia uprawnionej osoby z tytułu odpowiedzialności kolei w razie śmierci lub zranienia podróżnych ustają, jeżeli w ciągu sześciu miesięcy, licząc od uzyskania wiadomości o szkodzie, osoba ta nie zgłosiła zaistniałego wypadku kolei, do której mogą być składane reklamacje, zgodnie z artykułem 49 § 1.”

8. Artykuł 55 CIV

W § 2 zdanie 2 otrzymuje brzmienie:

„Jednakże termin przedawnienia wynosi dwa lata, jeżeli w grę wchodzi roszczenie dotyczące szkody wynikłej z działania lub z zaniechania popełnionego albo z zamiarem spowodowania takiej szkody, albo lekkomyślnie i ze świadomością, że taka szkoda może prawdopodobnie z tego wyniknąć.”

Skreśla się lit. a) i b).

5. Article 42 CIV

Modifier le titre comme suit:

«Déchéance du droit d'invoquer les limites de responsabilité»

Modifier le texte de l'alinéa premier comme suit:

«Les dispositions des articles 30, 31 et 38 à 41 des Règles uniformes ou celles prévues par le droit national, qui limitent les indemnités à un montant déterminé ne s'appliquent pas, si est prouvé que le dommage résulte d'un acte ou d'une omission que le chemin de fer a commis, soit avec l'intention de provoquer un tel dommage, soit témérement et avec conscience qu'un tel dommage en résultera probablement.»

Supprimer le texte de l'alinéa 2.

6. Article 43 CIV

Compléter le titre comme suit:

«Conversion et intérêts de l'indemnité»

Ajouter un nouveau § premier de la teneur suivante:

«§ 1. Lorsque le calcul de l'indemnité implique la conversion des sommes exprimées en unités monétaires étrangères, celle-ci est faite d'après le cours aux jour et lieu du paiement de l'indemnité.»

Les §§ 1, 2, 3 et 4 deviennent respectivement les §§ 2, 3, 4 et 5.

7. Article 53 CIV

Modifier le texte de l'alinéa premier du § 1 comme suit:

«§ 1. Toute action de l'ayant droit fondée sur la responsabilité du chemin de fer en cas de mort ou de blessures de voyageurs est éteinte s'il ne signale pas l'accident survenu au voyageur, dans les six mois à compter de la connaissance du dommage, à l'un des chemins de fer auxquels une réclamation peut être présentée selon l'article 49, § 1.»

8. Article 55 CIV

Compléter le texte du § 2, alinéa 2 comme suit:

«Toutefois, la prescription est de deux ans s'il s'agit d'une action fondée sur un dommage résultant d'un acte ou d'une omission commis, soit avec l'intention de provoquer un tel dommage, soit témérement et avec conscience qu'un tel dommage en résultera probablement.»

Supprimer les lettres a) et b).

Artykuł III

Zmiany dotyczące Przepisów ujednoczonych CIM**1. Artykuł 1 CIM**

W § 1 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy:

„jak również, w odpowiednim przypadku, do przewozów równoważnych, zgodnie z artykułem 2 § 2 ustęp 2 konwencji.”

2. Artykuł 18 CIM

Tekst artykułu 18 otrzymuje brzmienie:

„Nadawca jest odpowiedzialny za ścisłość swoich wskazówek zamieszczonych w liście przewozowym. Ponosi on wszelkie następstwa wynikające z tego, że te wskazówki są niewłaściwe, niedokładne, niekompletne lub wpisane w innym miejscu, niż na to przeznaczone.”

Skreśla się ostatnie zdanie.

3. Artykuł 40 CIM

W § 2 skreśla się wyrazy:

„z zastrzeżeniem ograniczenia przewidzianego w artykule 45”

Skreśla się § 4.

4. Artykuł 43 CIM

§ 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli wskutek przekroczenia terminu dostawy powstała szkoda, włącznie z uszkodzeniem przesyłki, kolej powinna zapłacić odszkodowanie, które nie może przekroczyć czterokrotnej kwoty przewoźnego.”

5. Artykuł 44 CIM

Tytuł artykułu otrzymuje brzmienie:

„Utrata prawa do powoływania się na granice odpowiedzialności.”

Ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„Ograniczenia odpowiedzialności, przewidziane w artykułach 25, 26, 30, 32, 33, 40, 42, 43, 45 i 46 nie mają zastosowania, jeżeli udowodniono, że szkoda wynika z działania lub z zaniechania popełnionego przez kolej albo z zamiarem spowodowania takiej szkody, albo lekkomyślnie i ze świadomością, że taka szkoda może prawdopodobnie z tego wynikać.”

Skreśla się ustęp 2.

6. Artykuł 47 CIM

Tytuł artykułu otrzymuje brzmienie:

„Przeliczenie i oprocentowania odszkodowania”

W artykule 47 dodaje się nowy § 1 w brzmieniu:

Article III

Modifications relatives aux Règles uniformes CIM**1. Article premier CIM**

Compléter la fin du texte du § 1 comme suit:

«§ 1. Sous réserve... de la Convention, ainsi que, le cas échéant, aux transports assimilés conformément à l'article 2, § 2, alinéa 2 de la Convention.»

2. Article 18 CIM

Simplifier le texte de la manière suivante:

«L'expéditeur est responsable de l'exactitude des inscriptions portées par ses soins sur la lettre de voiture. Il supporte toutes les conséquences résultant du fait que ces inscriptions seraient irrégulières, inexactes, incomplètes ou portées ailleurs qu'à la place réservée à chacune d'elles.»

Supprimer la dernière phrase.

3. Article 40 CIM

Au § 2, supprimer les termes suivants:

«, sous réserve de la limitation prévue à l'article 45»

Supprimer le § 4.

4. Article 43 CIM

Modifier le texte du § 1 comme suit:

«§ 1. Si un dommage, y compris une avarie, résulte du dépassement du délai de livraison, le chemin de fer doit payer une indemnité qui ne peut excéder le quadruple du prix de transport.»

5. Article 44 CIM

Modifier le titre comme suit:

«Déchéance du droit d'invoquer les limites de responsabilité»

Modifier le texte de l'alinéa premier comme suit:

«Les limites de responsabilité prévues aux articles 25, 26, 30, 32, 33, 40, 42, 43, 45 et 46 ne s'appliquent pas, s'il est prouvé que le dommage résulte d'un acte ou d'une omission que le chemin de fer a commis, soit avec l'intention de provoquer un tel dommage, soit témérairement et avec conscience qu'un tel dommage en résultera probablement.»

Supprimer le texte de l'alinéa 2.

6. Article 47 CIM

Modifier le titre comme suit:

«Conversion et intérêts de l'indemnité»

Compléter l'article 47 par un nouveau § premier libellé comme suit:

„§ 1. Jeżeli obliczenie wysokości odszkodowania wymaga przeliczenia kwot wyrażonych w walutach obcych, przeliczenia dokonuje się według kursu obowiązującego w dniu i w miejscu, w którym dokonywana jest wypłata odszkodowania.”

Dotychczasowe § 1, 2 i 3 otrzymują odpowiednio oznaczenia § 2, 3 i 4.

7. Artykuł 58 CIM

W § 1 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) z tytułu szkody wynikłej z działania lub z zaniechania, popełnionego albo z zamiarem spowodowania takiej szkody, albo lekkomyślnie i ze świadomością, że taka szkoda może prawdopodobnie z tego wyniknąć,”

W § 1 skreśla lit. d)

Dotychczasowa lit. e) otrzymuje oznaczenie lit. d).

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł IV

Podpisanie, ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie

§ 1. Niniejszy protokół pozostaje otwarty do dnia 30 czerwca 1991 r. w Bernie, w siedzibie Rządu Szwajcarskiego — Rządu-depozytariusza, do podpisania dla państw, które zostały zaproszone na drugie Zgromadzenie Ogólne Międzypaństwowej Organizacji Międzynarodowych Przewozów Kolejami (OTIF).

§ 2. Stosownie do postanowień artykułu 20 § 1 COTIF, niniejszy protokół podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu; dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia lub zatwierdzenia będą składane w jak najkrótszym terminie Rządowi-depozytariuszowi.

Artykuł V

Wejście w życie

Postanowienia zawarte w niniejszym protokole wchodzi w życie pierwszego dnia dwunastego miesiąca po miesiącu, w którym Rząd-depozytariusz powiadomił Państwa członkowskie o złożeniu dokumentu, który spowodował spełnienie warunków przewidzianych w artykule 20 § 2 COTIF.

Artykuł VI

Przystąpienie

Państwa zaproszone na drugie Zgromadzenie Ogólne OTIF, które nie podpisały niniejszego protokołu w terminie przewidzianym w artykule IV § 1, mogą do niego przystąpić składając Rządowi-depozytariuszowi dokument przystąpienia.

«§ 1. Lorsque le calcul de l'indemnité implique la conversion des sommes exprimées en unités monétaires étrangères, celle-ci est faite d'après le cours au jour et lieu du paiement de l'indemnité.»

Les §§ 1, 2 et 3 deviennent les §§ 2, 3 et 4.

7. Article 58 CIM

Compléter le texte du § 1, lettre c) comme suit:

«c) fondée sur un dommage résultant d'un acte ou d'une omission commis, soit avec l'intention de provoquer un tel dommage, soit téméairement et avec conscience qu'un tel dommage en résultera probablement;»

Supprimer le texte du § 1, lettre d).

La lettre e) devient la lettre d).

DISPOSITIONS FINALES

Article IV

Signature, ratification, acceptation, approbation

§ 1. Le présent Protocole demeure ouvert à Berne, auprès du Gouvernement suisse, Gouvernement dépositaire, jusqu'au 30 juin 1991, à la signature des Etats qui ont été invités à la deuxième Assemblée générale de l'Organisation intergouvernementale pour les transports internationaux ferroviaires (OTIF).

§ 2. Conformément aux dispositions de l'article 20, § 1 de la COTIF, le présent Protocole est soumis à ratification, acceptation ou approbation; les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation sont déposés le plus tôt possible auprès du Gouvernement dépositaire.

Article V

Entrée en vigueur

Les décisions contenues dans le présent Protocole entrent en vigueur le premier jour du douzième mois suivant celui au cours duquel le Gouvernement dépositaire aura notifié aux Etats membres le dépôt de l'instrument par lequel sont remplies les conditions de l'article 20, § 2 de la COTIF.

Article VI

Adhésion

Les Etats qui, invités à la deuxième Assemblée générale de l'OTIF, n'ont pas signé le présent Protocole dans le délai prévu à l'article IV, § 1, peuvent y adhérer en déposant un instrument d'adhésion auprès du Gouvernement dépositaire.

Artykuł VII

Stosunek między COTIF a protokołem

Jedynie Państwa członkowskie COTIF mogą stać się stronami niniejszego protokołu.

Artykuł VIII

Teksty protokołu

Niniejszy protokół został zawarty i podpisany w języku francuskim.

Do tekstu francuskiego załączono oficjalne tłumaczenie na języki: angielski, arabski, holenderski, niemiecki i włoski.

Miarodajny jest wyłącznie tekst francuski.

Na dowód czego niżej podpisani pełnomocnicy, należycie upoważnieni przez swoje rządy, podpisali niniejszy protokół.

Sporządzono w Bernie dnia dwudziestego grudnia tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego roku, w jednym oryginalnym egzemplarzu w języku francuskim, który zostaje złożony w Archiwach Konfederacji Szwajcarskiej. Każde z Państw członkowskich otrzyma jego uwierzytelnioną kopię.

**POPRAWKI I I II DO KONWENCJI
O MIĘDZYNARODOWYM PRZEWOZIE
KOLEJAMI Z DNIA 9 MAJA 1980 R.**

COTIF/CIV — CIM zawierające zmiany przyjęte przez Komisję Rewizyjną na jej pierwszym posiedzeniu (14—21 grudnia 1989 r.) i na jej drugim posiedzeniu (28—31 maja 1990 r.)

UWAGA — Zmiany przyjęte przez Komisję Rewizyjną na jej pierwszym posiedzeniu wchodzi w życie dnia 1 stycznia 1991 r., a zmiany przyjęte przez Komisję Rewizyjną na jej drugim posiedzeniu i oznaczone gwiazdką*) wchodzi w życie dnia 1 czerwca 1991 r.

Załącznik A
do Konwencji o międzynarodowym
przewozie kolejami (COTIF)
z dnia 9 maja 1980 r.

**PRZEPISY UJEDNOLICONE
O UMOWIE MIĘDZYNARODOWEGO PRZEWOZU KO-
LEJAMI OSÓB I BAGAŻU (CIV)**

Tytuł II

Umowa przewozu

Rozdział II

Przewóz bagażu

Article VII

Rapport entre la COTIF et le Protocole

Seuls les Etats parties à la COTIF peuvent devenir Parties au présent Protocole.

Article VIII

Textes du Protocole

Le présent Protocole est conclu et signé en langue française.

Au texte français sont jointes des traductions officielles en langues allemande, anglaise, arabe, italienne et néerlandaise.

Seul le texte français fait foi.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs ont signé le présent Protocole.

Fait à Berne, le vingt décembre mil neuf cent quatre-vingt dix, en un seul exemplaire original en langue française, qui reste déposé dans les Archives de la Confédération suisse. Une copie certifiée conforme en sera remise à chacun des Etats parties.

**1 ER ET 2E SUPPLÉMENTS DE LA CONVENTION
RELATIVE AUX TRANSPORTS INTERNATIONAUX
FERROVIAIRES DU 9 MAI 1980**

COTIF/CIV—CIM comprenant les modifications décidées par la Commission de révision lors de sa première session (14—21 décembre 1989) et de sa deuxième session (28—31 mai 1990).

NOTE. — Les modifications décidées par la Commission de révision lors de sa première session entrent en vigueur le 1er janvier 1991 et les modifications décidées par la Commission de révision lors de sa deuxième session et signalées par un astérisque *) entrent en vigueur le 1er juin 1991.

Appendice A
à la Convention relative aux transports
internationaux ferroviaires (COTIF)
du 9 mai 1980

**RÈGLES UNIFORMES
CONCERNANT LE CONTRAT DE TRANSPORT
INTERNATIONAL FERROVIAIRE DES VOYAGEURS ET
DES BAGAGES (CIV)**

Titre II

Contrat de transport

Chapitre II

Transport de bagages

Artykuł 17

Article 17

Przedmioty dopuszczone do przewozu**Objets admis**

Skreśla się § 3.

Le § 3 est supprimé.

Artykuł 19

Article 19

Nadanie i przewóz bagażu**Enregistrement et transport des bagages**

Niniejszy artykuł otrzymuje brzmienie:

Cet article a la teneur suivante:

„§ 1. Z zastrzeżeniem wyjątku przewidzianego w taryfach międzynarodowych, bagaż może być nadany do przewozu wyłącznie za okazaniem biletu ważnego co najmniej do stacji przeznaczenia bagażu.

«§ 1. Sauf exception prévue par les tarifs internationaux, l'enregistrement des bagages n'a lieu que sur la présentation de billets valables au moins jusqu'à la destination des bagages.

Jeżeli taryfy przewidują, że bagaż może być przyjęty do przewozu bez okazania biletu, to postanowienia Przepisów ujednoczonych, określające prawa i obowiązki podróżnego odnośnie do jego bagażu, stosuje się odpowiednio do nadawcy bagażu.

Lorsque les tarifs prévoient que des bagages peuvent être admis au transport sans présentation de billets, les dispositions des Règles uniformes fixant les droits et obligations du voyageur relatifs à ses bagages s'appliquent par analogie à l'expéditeur de bagages.

§ 2. Kolej zastrzega sobie możliwość przewozu bagażu drogą inną niż ta, z której korzysta podróżny.

§ 2. Le chemin de fer se réserve la possibilité d'acheminer les bagages par un itinéraire différent de celui emprunté par le voyageur.

Ze stacji nadania, jak również ze stacji pośrednich, na których bagaż musi być przeładowany, przewóz odbywa się pierwszym pociągiem przeznaczonym do regularnego przewozu bagażu.

A la gare de départ, de même que dans les gares de correspondance où le bagage doit être transbordé, l'acheminement a lieu par le premier train approprié assurant le transport régulier des bagages.

Przewóz bagażu na wyżej wymienionych warunkach może odbywać się tylko wówczas, gdy nie stoją temu na przeszkodzie formalności stawiane przez władze celne lub inne władze administracyjne na stacji nadania lub podczas drogi.

L'acheminement des bagages ne peut avoir lieu dans les conditions indiquées ci-dessus qui si les formalités exigées au départ ou en cours de route par les douanes ou d'autres autorités administratives ne s'y opposent pas.

§ 3. Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w taryfach międzynarodowych, opłata za przewóz bagażu powinna być uiszczona przy nadaniu.

§ 3. Sauf exception prévue par les tarifs internationaux, le prix du transport des bagages doit être payé lors de l'enregistrement.

§ 4. Taryfy lub rozkłady jazdy mogą wyłączyć lub ograniczyć przewóz bagażu w określonych pociągach lub rodzajach pociągów oraz do niektórych stacji lub z nich.

§ 4. Les tarifs ou les horaires peuvent exclure ou limiter le transport de bagages dans certains trains ou certaines catégories de trains ou à destination et en provenance de certaines gares.

§ 5. Formalności związane z nadaniem bagażu, nie określone w niniejszym artykule, są regulowane przez przepisy obowiązujące na stacji nadania.”

§ 5. Les formalités d'enregistrement des bagages non régies par le présent article sont déterminées par les prescriptions en vigueur à la gare chargée de l'enregistrement.»

Artykuł 20

Article 20

Kwit bagażowy**Bulletin de bagages**

W § 4 lit. c) otrzymuje brzmienie:

Le texte du § 4, sous lettre c), est modifié comme suit:

„c) dzień i godzinę nadania;”

«c) le jour et l'heure de la remise;»

Rozdział III

Wspólne postanowienia dla przewozu osób i bagażu

Artykuł 25

Zwroty i dopłaty

§ 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W razie niewłaściwego zastosowania taryfy lub omyłki w obliczeniu lub pobraniu opłaty za przewóz i innych opłat, kolej powinna zwrócić nadpłatę, a podróżny wyrównać niedobór, jeżeli nadpłata lub niedobór przekracza dwie jednostki obrachunkowe w stosunku do jednego biletu lub kwitu bagażowego.”

Tytuł III

Odpowiedzialność

Rozdział II

Odpowiedzialność kolei za bagaż

Artykuł 38

Odszkodowanie w razie zaginięcia bagażu

W § 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) jeżeli udowodniono wysokość szkody, odszkodowanie równa się wysokości szkody, najwyżej jednak 40 jednostek obrachunkowych za brakujący kilogram masy brutto lub 600 jednostek obrachunkowych za sztukę bagażu.”

Artykuł 41

Pojazdy samochodowe towarzyszące podróżnym

Teksty § 3 i § 4 zostają zmienione, jak następuje:

§ 3. „...nie może przekraczać 8000 jednostek obrachunkowych.”

§ 4. „...Łączna kwota odszkodowania nie może przekraczać 1000 jednostek obrachunkowych.”

Rozdział III

Wspólne postanowienia dotyczące odpowiedzialności

Artykuł 43

Oprocentowanie odszkodowania

§ 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przy przewozie bagażu można żądać odsetek

Chapitre III

Dispositions communes au transport de voyageurs et de bagages

Article 25

Remboursement, restitution et paiement supplémentaire

Le texte du § 4 est modifié comme suit:

«§ 4. En cas d'application irrégulière d'un tarif ou d'erreur dans le calcul ou la perception du prix de transport et d'autres frais, le trop-perçu n'est restitué par le chemin de fer ou le moins-perçu versé à celui-ci que si la différence excède 2 unités de compte par billet ou par bulletin de bagages.»

Titre III

Résponsabilité

Chapitre II

Responsabilité du chemin de fer pour les bagages

Article 38

Indemnité en cas de perte

Le texte du § 1, lettre a) est modifié comme suit:

«a) si le montant du dommage est prouvé, une indemnité égale à ce montant sans qu'elle puisse toutefois excéder 40 unités de compte par kilogramme manquant de masse brute ou 600 unités de compte par colis;»

Article 41

Véhicules automobiles accompagnés

Le texte du § 3 et de l'alinéa premier du § 4 est modifié comme suit:

§ 3 ... «ne peut excéder 8000 unités de compte...»

§ 4 «... l'indemnité totale à payer ne peut excéder 1000 unités de compte.»

Chapitre III

Dispositions communes relatives à la responsabilité

Article 43

Intérêts de l'indemnité

Le texte du § 3 est modifié comme suit:

«§ 3. En ce qui concerne les bagages, les intérêts

dopiero wtedy, gdy odszkodowanie przekracza 8 jednostek obrachunkowych na kwit bagażowy.”

Załącznik B do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF) z dnia 9 maja 1980 r.

**PRZEPISY UJEDNOLICONE
O UMOWIE MIĘDZYNARODOWEGO PRZEWOZU TO-
WARÓW KOLEJAMI (C I M)**

Tytuł I

Postanowienia ogólne

Artykuł 3

Obowiązek przewozu

§ 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli właściwa władza zarządziła, że:

- a) ruch będzie zawieszony czasowo lub na stałe, całkowicie lub częściowo,
- b) pewne przesyłki będą wyłączone lub dopuszczone tylko na określonych warunkach,
- c) pewne towary będą przyjmowane do przewozu w pierwszej kolejności,

zarządzenia te należy niezwłocznie podać do wiadomości publicznej i kolejom; koleje te podają je do wiadomości kolejom innych państw w celu ich publikacji.”

Tytuł II

**Zawarcie
i wykonanie umowy przewozu**

Artykuł 11

Zawarcie umowy przewozu

§ 1 i 2 otrzymują brzmienie:

§ 1. Zmiana dotyczy wyłącznie tekstu w języku niemieckim.

§ 2. Postępowanie zgodne z § 1 powinno się odbyć bezpośrednio po nadaniu do przewozu całości towaru wymienionego w liście przewozowym, jeśli przepisy obowiązujące na stacji nadania to przewidują, po opłaceniu należności przewozowych, które nadawca bierze na swój rachunek, lub po złożeniu odpowiedniego zabezpieczenia, zgodnie z artykułem 15 § 7.”

Artykuł 12

List przewozowy

§ 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Koleje ustalają jednolity wzór listu przewozowego, który powinien zawierać wtórnik listu przewozowego przeznaczony dla nadawcy.

Dla określonych komunikacji, w szczególności pomiędzy krajami sąsiednimi, koleje mogą przewidzieć

ne sont dus que si l'indemnité excède 8 unités de compte par bulletin de bagages.»

Appendice B à la Convention relative aux transports internationaux ferroviaires (COTIF) du 9 mai 1980

**RÈGLES UNIFORMES
CONCERNANT LE CONTRAT DE TRANSPORT INTER-
NATIONAL FERROVIAIRE DES MARCHANDISES (CIM)**

Titre premier

Généralités

Article 3

Obligation de transporter

Le texte du § 4 est modifié comme suit:

«§ 4. Lorsque l'autorité compétente a décidé que:

- a) le service sera supprimé ou suspendu en totalité ou en partie,
- b) certains envois seront exclus ou admis seulement sous condition,
- c) certaines marchandises seront acceptées, en priorité, au transport,

ces mesures doivent être portées sans délai à la connaissance du public et des chemins de fer; ceux-ci en informent les chemins de fer des autres Etats en vue de leur publication.»

Titre II

**Conclusion et exécution du contrat
de transport**

Article 11

Conclusion du contrat de transport

Le texte des §§ 1 et 2 est modifié comme suit:

§ 1. ne concerne que le texte allemand.

§ 2. Le traitement conforme au § 1 doit avoir lieu immédiatement après la remise au transport de la totalité de la marchandise faisant l'objet de la lettre de voiture et, dans la mesure où les prescriptions en vigueur à la gare expéditrice le prévoient, le paiement des frais que l'expéditeur prend à sa charge ou le dépôt d'une garantie conformément à l'article 15, § 7.»

Article 12

Lettre de voiture

Le § 2 a la teneur suivante:

«§ 2. Les chemins de fer fixent le modèle uniforme de la lettre de voiture, qui doit comporter un duplicata pour l'expéditeur.

Pour certains trafics, notamment entre pays limitrophes, les chemins de fer peuvent prescrire,

w taryfach stosowanie uproszczonego wzoru listu przewozowego.

Dla określonych komunikacji z krajami, które do niniejszej konwencji nie należą, taryfy mogą przewidywać stosowanie procedury specjalnej.”

Artykuł 14

Droga przewozu i zastosowane taryfy

Skreśla się § 8.

Artykuł 19

Stan, opakowanie i oznaczenie towaru

§ 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Postanowienia dodatkowe lub taryfy regulują oznaczanie przesyłek przez nadawcę.”

Skreśla się § 6.

Artykuł 24

Dopłaty do przewoźnego

§ 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Niezależnie od opłacenia różnicy przewoźnego i odszkodowania za ewentualną szkodę, kolej może pobrać:

a) dopłatę w wysokości 1 jednostki obrachunkowej od każdego kilograma masy brutto całej sztuki przesyłki:

1° w razie niezgodnego, nieściśłego lub niedostatecznego oznaczenia materiałów i przedmiotów wyłączonej od przewozu na podstawie RID;

2° w razie niezgodnego, nieściśłego lub niedostatecznego oznaczenia materiałów i przedmiotów dopuszczonych do przewozu warunkowo na podstawie RID lub w razie niezachowania tych warunków;

postanowienia dodatkowe mogą określić inne sposoby naliczania dopłat, a w szczególności zryczałtowanej dopłaty za puste wagony osób prywatnych,

b) dopłatę w wysokości 5 jednostek obrachunkowych za każde 100 kilogramów masy powyżej granicy obciążenia, jeżeli wagon został załadowany przez nadawcę.”

Skreśla się § 2.

Dotychczasowy § 3 otrzymuje oznaczenie § 2.

Dotychczasowy § 4 otrzymuje oznaczenie § 3.

Dotychczasowy § 5 otrzymuje oznaczenie § 4 i następujące brzmienie:

„§ 4. Postanowienia uzupełniające określają przypadki, w których nie można pobrać żadnych opłat dodatkowych.”

dans les tarifs, l'emploi d'une lettre de voiture de modèle simplifié.

Pour certains trafics avec des pays qui n'ont pas adhéré à la présente Convention, les tarifs peuvent prévoir le recours à une procédure spéciale.»

Article 14

Itinéraire et tarifs applicables

Le § 8 est supprimé.

Article 19

Etat, emballage et marquage de la marchandise

Le § 5 a la teneur suivante:

«§ 5. Les dispositions complémentaires ou les tarifs règlent le marquage des colis par l'expéditeur.»

Le § 6 est supprimé.

Article 24

Surtaxes

Le § 1 a la teneur suivante:

«§ 1. Sans préjudice du paiement de la différence du prix de transport et d'une indemnité pour dommage éventuel, le chemin de fer peut percevoir:

a) une surtaxe égale à 1 unité de compte par kg de masse brute du colis entier:

1° en cas de désignation irrégulière, inexacte ou incomplète des matières et objets exclus du transport en vertu du RID;

2° en cas de désignation irrégulière, inexacte ou incomplète des matières et objets admis au transport sous condition en vertu du RID, ou d'inobservation de ses conditions;

Les dispositions complémentaires peuvent prévoir d'autres modes de calcul de la surtaxe, notamment une surtaxe forfaitaire pour les wagons de particuliers vides.

b) une surtaxe égale à 5 unités de compte pour 100 kg de masse excédant la limite de charge, lorsque le wagon a été chargé par l'expéditeur.»

Le § 2 est supprimé.

Le § 3 devient § 2.

Le § 4 devient § 3.

Le § 5 qui devient le § 4 a la teneur suivante:

«§ 4. Les dispositions complémentaires précisent les cas dans lesquels aucune surtaxe ne peut être perçue.»

Artykuł 27

Terminy dostawy

§ 2, 3 oraz § 4 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„§ 2. Jeżeli brak jest wskazówki o terminach dostawy, przewidzianej w § 1, z zastrzeżeniem postanowień następujących paragrafów, maksymalne terminy dostawy są następujące:

a) dla przesyłek wagonowych:

termin odprawy	12 godzin,
termin przewozu za każde nawet rozpoczęte 400 km ...	24 godziny;

b) dla przesyłek drobnych:

termin odprawy ...	24 godziny,
termin przewozu za każde nawet rozpoczęte 200 km ...	24 godziny.

Wszystkie odległości odnoszą się do odległości taryfowych wyrażonych w kilometrach.”

§ 3. Termin odprawy liczy się tylko 1 raz, niezależnie od ilości kolei biorących udział w przewozie. Termin przewozu oblicza się za łączną odległość między stacją nadania a stacją przeznaczenia.

§ 4. Kolej może ustalić terminy dodatkowe o określonym czasie obowiązywania, w następujących przypadkach:

a) dla przesyłek nadawanych do przewozu lub wydawanych poza stacjami;

b) dla przesyłek przewożonych:

- 1° liniami o różnej szerokości toru,
- 2° drogą morską lub śródlądowymi drogami wodnymi,
- 3° drogą lądową, jeżeli nie istnieje połączenie kolejowe,

c)

d)

§ 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Bieg terminu dostawy rozpoczyna się o północy następującej po przyjęciu towaru do przewozu.”

§ 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. Termin dostawy zawiesza się w niedziele i w ustawowe dni świąteczne. Termin zawiesza się również w soboty, jeżeli obowiązujące w danym Państwie przepisy przewidują w tych dniach zawieszenie biegu terminu dostawy w kolejowej komunikacji wewnętrznej.”

W § 9 skreśla się ustęp 2.

Artykuł 29

Wyrównanie pobranych należności przewozowych

§ 1 otrzymuje brzmienie:

Article 27

Délais de livraison

Les §§. 2, 3 et 4 ont la teneur suivante:

«§ 2. A défaut d'indication des délais de livraison prévue au § 1, et sous réserve des paragraphes ci-après, les délais de livraison maxima sont les suivants:

a) pour les wagons complets:

délai d'expédition ...	12 heures,
délai de transport, par fraction indivisible de 400 km ...	24 heures;

b) pour les envois de détail:

délai d'expédition ...	24 heures,
délai de transport, par fraction indivisible de 200 km ...	24 heures;

Toutes les distances se rapportent aux distances kilométriques d'application des tarifs.»

§ 3. Le délai d'expédition n'est compté qu'une fois, quel que soit le nombre de chemins de fer empruntés. Le délai de transport est calculé sur la distance totale entre la gare expéditrice et la gare destinataire.

§ 4. Le chemin de fer peut fixer des délais supplémentaires d'une durée déterminée dans les cas suivants:

a) envois remis au transport ou livrables en dehors des gares;

b) envois empruntant:

- 1° des lignes dont l'écartement des rails est différent,
- 2° la mer ou les voies navigables intérieures,
- 3° une route s'il n'existe pas de liaison ferroviaire;

c)

d)

Le § 6 a la teneur suivante:

«§ 6. Le délai de livraison commence à courir à minuit après l'acceptation au transport de la marchandise.»

Le § 8 a la teneur suivante:

«§ 8. Le délai de livraison est suspendu les dimanches et jours fériés légaux. Il est suspendu les samedis lorsque, dans un Etat, les prescriptions en vigueur prévoient pour ceux-ci une suspension du délai de livraison en trafic ferroviaire intérieur.»

Le deuxième alinéa du § 9 est supprimé.

Article 29

Rectification des perceptions

Le § 1 a la teneur suivante:

„§ 1. Jeżeli taryfę zastosowano niewłaściwie albo jeżeli popełniono błąd w obliczeniu lub pobraniu należności przewozowych, niedobór powinien być pobrany, a nadpłata zwrócona.

Niedobór zostaje pobrany, a nadpłata zwrócona tylko wtedy, gdy ich wysokość przekracza 8 jednostek obrachunkowych od jednego listu przewozowego. Zwrotu dokonuje się z urzędu.”

Tytuł III

Zmiana umowy przewozu

Artykuł 30

Zmiana dokonana przez nadawcę

§ 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Te zlecenia należy składać w postaci oświadczenia, w formie ustalonej przez kolej.

Oświadczenie to powinno być zamieszczone i podpisane przez nadawcę we wtórniku listu przewozowego, który należy przedstawić kolei. Podpis może mieć formę nadruku lub być zastąpiony przez stempel nadawcy.

Wszelkie zlecenia udzielone w innej formie niż ustalona są nieważne.”

Artykuł 31

Zmiana dokonana przez odbiorcę

§ 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Te zlecenia należy składać w postaci oświadczenia, w formie ustalonej przez kolej.

Wszelkie zlecenia udzielone w innej formie niż ustalona są nieważne.”

W § 3 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) wyznaczona przez niego zgodnie z § 1 lit. c) osoba odebrała list przewozowy, przyjęła towar lub skorzystała z przysługujących jej praw zgodnie z artykułem 28 § 4.”

Artykuł 33

Przeszkoda w przewozie

§ 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli nadawca zmienia odbiorcę lub stację przeznaczenia albo udziela wskazówek stacji, na której znajduje się towar, powinien zamieścić swoje wskazówki we wtórniku listu przewozowego i wtórnik ten przedłożyć kolei.”

«§ 1. En cas d'application irrégulière du trafic ou d'erreur dans le calcul ou la perception des frais, le moins-perçu doit être payé ou le trop-perçu restitué.

Le moins-perçu n'est versé et le trop-perçu n'est restitué que s'ils excèdent 8 unités de compte par lettre de voiture. La restitution est effectuée d'office.»

Titre III

Modification du contrat de transport

Article 30

Modification par l'expéditeur

Le texte du § 2 est modifié comme suit:

«§ 2. Ces ordres doivent être donnés au moyen d'une déclaration, dans la forme prescrite par le chemin de fer.

Cette déclaration doit être reproduite et signée par l'expéditeur sur le duplicata de la lettre de voiture, qui doit être présenté au chemin de fer. La signature peut être imprimée ou remplacée par le timbre de l'expéditeur.

Tout ordre donné dans une forme autre que celle prescrite est nul.»

Article 31

Modification par le destinataire

Le texte du § 2 est modifié comme suit:

«§ 2. Ces ordres doivent être donnés au moyen d'une déclaration, dans la forme prescrite par le chemin de fer.

Tout ordre donné dans une forme autre que celle prescrite est nul.»

Le texte du § 3, lettre d) est modifié comme suit:

«d) désigné conformément au § 1 c) une personne et que celle-ci a retiré la lettre de voiture, accepté la marchandise ou fait valoir ses droits conformément à l'article 28, § 4.»

Article 33

Empêchement au transport

Le texte du § 4 est modifié comme suit:

«§ 4. Si les instructions de l'expéditeur modifient la désignation du destinataire ou de la gare destinataire ou sont données à la gare où se trouve la marchandise, l'expéditeur doit les inscrire sur le duplicata de la lettre de voiture et présenter celui-ci au chemin de fer.»

Artykuł 34

Przeszkoda w wydaniu

§ 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W przypadku przeszkody w wydaniu towaru kolej powinna niezwłocznie zawiadomić o tym nadawcę i zażądać od niego wskazówek.”

§ 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli przeszkoda w wydaniu ustała przed nadejściem wskazówek od nadawcy do stacji przeznaczenia, towar zostaje wydany odbiorcy. Nadawcę należy o tym niezwłocznie zawiadomić.”

Skreśla się § 5.

Dotychczasowe § 6, 7 i 8 otrzymują oznaczenie § 5, 6 i 7.

Tytuł IV

Odpowiedzialność

Artykuł 38

Domniemanie w razie ponownego nadania

W § 2 dodaje się ustęp 2 w brzmieniu:

„Domniemanie takie stosuje się także wówczas, gdy umowa przewozu, poprzedzająca ponowne nadanie, została zawarta na podstawie podobnej konwencji międzynarodowej o bezpośrednim międzynarodowym przewozie kolejami i gdy zawiera ona takie samo domniemanie prawne dotyczące przesyłek nadanych do przewozu zgodnie z Przepisami ujednoczonymi.”

Artykuł 41

Odpowiedzialność w razie ubytku wagi przy przewozie

W § 1 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) dwa procent wagi dla towarów płynnych lub nadanych do przewozu w stanie wilgotnym;

b) jeden procent wagi dla towarów suchych.”

§ 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W przypadku całkowitego zaginięcia towaru lub w przypadku zaginięcia sztuki przesyłki, przy obliczaniu odszkodowania nie stosuje się żadnego potrącenia ubytku wagi.”

Artykuł 45

Ograniczenie odszkodowania w określonych taryfach

Ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

Article 34

Empêchement à la livraison

Le texte du § 1 est modifié comme suit:

«§ 1. En cas d'empêchement à la livraison de la marchandise, le chemin de fer doit en prévenir sans délai l'expéditeur pour lui demander des instructions.»

Le texte du § 2 est modifié comme suit:

«§ 2. Lorsque l'empêchement à la livraison cesse avant l'arrivée des instructions de l'expéditeur à la gare destinataire, la marchandise est livrée au destinataire. l'expéditeur doit être avisé sans délai.»

Le § 5 est supprimé.

Les §§ 6, 7 et 8 deviennent les §§ 5, 6 et 7.

Titre IV

Responsabilité

Article 38

Présomption en cas de réexpédition

Le texte du § 2 est complété par un alinéa 2 (nouveau) qui a la teneur suivante:

«Cette présomption est en outre applicable lorsque le contrat de transport antérieur à la réexpédition était soumis à une convention internationale comparable sur le transport international ferroviaire direct, et que celle-ci contient une même présomption de droit en faveur des envois expédiés conformément aux Règles uniformes.»

Article 41

Responsabilité en cas de déchet de route

Le texte du § 1, lettres a) et b) est ainsi modifié:

«a) deux pour cent de la masse pour les marchandises liquides ou remises au transport à l'état humide;

b) un pour cent de la masse pour les marchandises sèches.»

Le texte du § 4 est modifié comme suit:

«§ 4. En cas de perte totale de la marchandise ou en cas de perte de colis, il n'est fait aucune déduction résultant du déchet de route pour le calcul de l'indemnité.»

Article 45

Limitation de l'indemnité par certains tarifs

L'alinéa premier a la teneur suivante:

Jeżeli kolej ustala szczególne warunki przewozu w taryfach specjalnych lub wyjątkowych, które przewidują zniżki w porównaniu z przewoźnym obliczonym według ogólnych taryf, może ona ograniczyć odszkodowanie należne osobie uprawnionej w przypadku przekroczenia terminu dostawy, w takim zakresie, w jakim ograniczenie to jest przewidziane w taryfie.

Artykuł 47

Oprocentowanie odszkodowania*)

§ 2 (dawny), który stał się § 3 zgodnie z brzmieniem Protokołu decyzji Komisji Rewizyjnej z dnia 21 grudnia 1989 r., otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 3. Odsetki należą się tylko wówczas, gdy odszkodowanie przewyższa 8 jednostek obrachunkowych w odniesieniu do jednego listu przewozowego.”

Tytuł VI

Wzajemne stosunki między kolejami

Artykuł 59

Rozrachunki między kolejami

§ 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Kolej nadania odpowiada za przewoźne i inne należności, których nie pobrała, mimo że nadawca wziął je na swój rachunek, zgodnie z artykułem 15.

§ 3. Jeżeli kolej przeznaczenia wyda towar bez pobrania należności przewozowych i innych wierzytelności, wynikających z umowy przewozu, ponosi ona odpowiedzialność za te kwoty.”

Tytuł VII

Postanowienia wyjątkowe

Artykuł 65

Odchylenia przejściowe

§ 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Jeżeli sytuacja gospodarcza i finansowa jednego Państwa może spowodować poważne trudności w zastosowaniu postanowień tytułu VI, dwa lub więcej z pozostałych Państw może w drodze porozumień uchylić postanowienia artykułów 15, 17 i 30 ustalając, że w komunikacji z Państwem będącym w trudnościach:

- a) przesyłki nadawane z każdego z tych Państw powinny być obowiązkowo opłacone przez nadawcę do granic Państwa będącego w trudnościach, ale nie dalej;
- b) przesyłki przeznaczone do każdego z tych Państw powinny być obowiązkowo opłacone przez

Lorsque le chemin de fer accorde des conditions particulières de transport par des tarifs spéciaux ou exceptionnels comportant une réduction sur le prix de transport calculé d'après les tarifs généraux, il peut limiter l'indemnité due à l'ayant droit en cas de dépassement du délai de livraison, dans la mesure où une telle limitation est indiquée dans le tarif.

Article 47

Intérêts de l'indemnité*)

Le texte du § 2 (ancien), devenant § 3 selon la version du Protocole des décisions du 21 décembre 1989 de la Commission de révision, est modifié comme suit:

«§ 3. Les intérêts ne sont dus que si l'indemnité excède 8 unités de compte par lettre de voiture.»

Titre VI

Rapports des chemins de fer entre eux

Article 59

Règlement des comptes entre chemins de fer

Les §§ 2 et 3 ont la teneur suivante:

«§ 2. Le chemin de fer expéditeur est responsable du prix de transport et des autres frais qu'il n'a pas encaissés, alors que l'expéditeur les avait pris à sa charge conformément à l'article 15.

§ 3. Si le chemin de fer destinataire livre la marchandise sans recouvrer les frais ou autres créances résultant du contrat de transport, il est responsable de ces montants.»

Titre VII

Dispositions exceptionnelles

Article 65

Déroptions temporaires

Les §§ 1 et 2 ont la teneur suivante:

«§ 1. Si la situation économique et financière d'un Etat est de nature à provoquer de graves difficultés pour l'application du Titre VI, deux ou plusieurs autres Etats peuvent, par des accords, déroger aux articles 15, 17 et 30 en décidant, pour le trafic avec l'Etat en difficulté, que:

- a) les envois au départ de chacun d'eux doivent obligatoirement être affranchis par l'expéditeur jusqu'aux frontières de l'Etat en difficulté, mais pas au-delà;
- b) les envois à destination de chacun d'eux doivent obligatoirement être affranchis par l'expéditeur

nadawcę do granic Państwa będącego w trudnościach, ale nie dalej;

c) przesyłki przeznaczone do Państwa będącego w trudnościach lub wysyłane z tego Państwa nie powinny być obciążone żadnym zaliczeniem ani zaliczką, z wyjątkiem przypadku, gdy kwoty te są dopuszczone do pewnej wysokości;

d) nadawca nie może zmienić umowy przewozu, jeżeli chodzi o kraj przeznaczenia, płacenie należności przewozowych i zaliczenia.

§ 2. Na warunkach określonych w § 1 i na podstawie upoważnienia swoich rządów, koleje utrzymujące stosunki z koleją Państwa będącego w trudnościach mogą uzgodnić dokonanie odchylenia od artykułów 15, 17, 30 i 31 w ich wzajemnej komunikacji z koleją Państwa będącego w trudnościach.

Decyzje o odchyleniu podejmuje się większością dwóch trzecich głosów kolei utrzymujących stosunki z koleją Państwa będącego w trudnościach.”

W artykule 65 dodaje się § 5 w następującym brzmieniu:

„§ 5. Niezależnie od postanowień niniejszego artykułu, każde Państwo może podjąć działania jednostronne, zgodnie z artykułem 3 § 4 lit. b).”

Aneks IV
(Artykuł 8 § 3)

Regulamin
Międzynarodowego przewozu kolejami
przesyłek ekspresowych (RIEx)

§ 4 otrzymuje brzmienie:*)

„§ 4. Przesyłki ekspresowe powinny być przewożone szybkimi środkami przewozowymi w terminach przewidzianych w taryfach międzynarodowych. Terminy dostawy powinny być w każdym razie krótsze od terminów stosowanych na mocy artykułu 27 Przepisów ujednoczonych.”

*) Data wejścia w życie 1 czerwca 1991 r.

Po zaznajomieniu się z powyższym protokołem i poprawkami, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- protokół i poprawki zostały uznane za słuszne w całości, jak i każde z postanowień w nich zawartych;
- protokół i poprawki są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone;
- protokół i poprawki będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 20 września 1995 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *W. Bartoszewski*

jusqu'aux frontières de l'Etat en difficulté, mais pas au-delà;

c) les envois à destination ou au départ de l'Etat en difficulté ne doivent être grevés d'aucun remboursement ni débours, sauf à les admettre dans les limites de montants déterminés;

d) l'expéditeur ne peut modifier le contrat de transport en ce qui concerne le pays de destination, l'affranchissement et le remboursement.

§ 2. Sous les conditions fixées au § 1 et avec l'autorisation de leurs Gouvernements, les chemins de fer qui sont en relation avec le chemin de fer de l'Etat en difficulté peuvent convenir d'une dérogation aux articles 15, 17, 30 et 31 dans leur trafic réciproque avec le chemin de fer de l'Etat en difficulté.

Une telle dérogation est décidée à la majorité des deux tiers des chemins de fer en relation avec le chemin de fer de l'Etat en difficulté.»

L'article 65 est complété par un nouveau § 5 qui a la teneur suivante:

«§ 5. Nonobstant les dispositions du présent article, chaque Etat peut prendre des mesures unilatérales conformément à l'article 3, § 4, b).»

Annexe IV
(Article 8, § 3)

Règlement
concernant le transport international ferroviaire
des colis express (RIEx)

Le texte du § 4 est modifié comme suit:*)

«§ 4. Les colis express doivent être transportés par des moyens rapides dans les délais prévus aux tarifs internationaux. Les délais de livraison doivent, en tout cas, être plus réduits que les délais appliqués en vertu de l'article 27 des Règles uniformes.»

*) Entrée en vigueur: 1er juin 1991.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.